

พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ

.....
รัฐภาคีแห่งพิธีสารฉบับนี้ ได้ตกลงกันดังนี้

ข้อ 1

1. รัฐภาคีแห่งพิธีสารฉบับนี้ (“รัฐภาคี”) ยอมรับอำนาจของคณะกรรมการว่าด้วยสิทธิคนพิการ (“คณะกรรมการ”) ที่จะรับและพิจารณา ขอร้องเรียนที่ได้รับจากหรือในนามของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลซึ่งอยู่ภายใต้เขตอำนาจของรัฐภาคีนั้นซึ่งอ้างว่าเป็นเหยื่อของการถูกละเมิดบทบัญญัติของอนุสัญญาโดยรัฐภาคีนั้น

2. คณะกรรมการจะไม่รับขอร้องเรียนที่เกี่ยวกับรัฐภาคีแห่งอนุสัญญาที่ไม่ได้เป็นภาคีแห่งพิธีสารฉบับนี้

ข้อ 2

คณะกรรมการจะพิจารณาไม่รับขอร้องเรียน หาก

(เอ) ขอร้องเรียนนั้นไม่ปรากฏชื่อผู้ร้องเรียน

(บี) ขอร้องเรียนนั้นถือเป็นการใช้สิทธิในการยื่นขอร้องเรียนที่ไม่ถูกต้อง หรือไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติของอนุสัญญา

(ซี) เรื่องเดียวกันนั้นเคยได้รับการพิจารณาโดยคณะกรรมการ หรือเคยได้รับการพิจารณา หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาภายใต้กระบวนการอื่นของการสอบสวนหรือการระงับเรื่องดังกล่าวในทางระหว่างประเทศ

(ดี) ขอร้องเรียนนั้นยังไม่ได้รับการเยียวยาตามกระบวนการที่พึงมีอยู่ภายในประเทศจนหมดสิ้น เว้นแต่การได้รับการเยียวยาดังกล่าวล่าช้าโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือไม่น่าจะนำไปสู่การบรรเทาอย่างมีประสิทธิภาพ

(อี) ขอร้องเรียนที่เห็นได้ชัดว่าไม่มีมูล หรือไม่ระบุเหตุผลอย่างพอเพียง หรือหาก

(เอฟ) ข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งขอร้องเรียนนั้นเกิดขึ้นก่อนพิธีสารฉบับนี้มีผลบังคับใช้แก่รัฐภาคีที่เกี่ยวข้อง เว้นแต่ข้อเท็จจริงเหล่านั้นยังคงมีอยู่หลังจากวันที่ใช้บังคับพิธีสาร

ข้อ 3

โดยขึ้นอยู่กับบทบัญญัติข้อ 2 ของพิธีสารฉบับนี้ คณะกรรมการจะต้องแจ้งขอร้องเรียนใด ๆ ที่ได้รับให้รัฐภาคีทราบเป็นการลับ รัฐภาคีนั้นจะต้องยื่นคำอธิบายหรือถ้อยแถลงเป็นลายลักษณ์อักษรที่ให้ความชัดเจนเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว พร้อมทั้งการเยียวยาที่รัฐนั้นอาจได้ดำเนินการไปแล้ว หากมี ต่อคณะกรรมการภายในหกเดือน

ข้อ 4

1. หลังจากการได้รับข้อร้องเรียนและก่อนการพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของข้อร้องเรียน คณะกรรมการอาจส่งคำขอให้รัฐภาคีที่เกี่ยวข้องเมื่อใดก็ได้ โดยให้พิจารณาคำขอดังกล่าวโดยเร่งด่วน เกี่ยวกับการใช้มาตรการชั่วคราวเท่าที่จำเป็น เพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหายที่อาจจะไม่สามารถแก้ไขได้อันเกิดขึ้นแก่เหยื่อหรือเหยื่อที่อ้างว่าถูกละเมิด
2. ในกรณีที่คณะกรรมการใช้ดุลพินิจตามวรรค 1 ของข้อนี้ ไม่ให้ถือว่าคณะกรรมการตัดสินรับข้อร้องเรียนหรือตัดสินเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของข้อร้องเรียน

ข้อ 5

คณะกรรมการจะจัดการประชุมแบบปิด ในการตรวจสอบข้อร้องเรียนภายใต้พิธีสารฉบับนี้ หลังจากการตรวจสอบข้อร้องเรียน คณะกรรมการจะส่งคำแนะนำและข้อเสนอแนะ หากมี ให้รัฐภาคีที่เกี่ยวข้องและผู้ร้องเรียน

ข้อ 6

1. หากคณะกรรมการได้รับข้อมูลที่น่าเชื่อถือซึ่งบ่งชี้ว่า รัฐภาคีใดกระทำการละเมิดสิทธิที่ระบุไว้ในอนุสัญญาอย่างร้ายแรงหรืออย่างเป็นระบบ คณะกรรมการจะเชิญให้รัฐภาคีนั้นให้ความร่วมมือในการตรวจสอบข้อมูล และเพื่อการนั้น ยื่นข้อสังเกตเกี่ยวกับข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
2. คณะกรรมการอาจมอบหมายให้สมาชิกคณะกรรมการคนหนึ่งหรือมากกว่าดำเนินการไต่สวนและรายงานผลต่อคณะกรรมการโดยด่วน โดยคำนึงถึงข้อสังเกตใดที่รัฐภาคีที่เกี่ยวข้องอาจได้ยื่น รวมทั้งข้อมูลอื่น ๆ ที่น่าเชื่อถือได้ที่ตนมีอยู่ การไต่สวนอาจรวมถึงการเยือนดินแดนรัฐภาคี ทั้งนี้ ในกรณีที่มีเหตุอันควรและได้รับความยินยอมของรัฐภาคี
3. หลังจากตรวจสอบผลการไต่สวนนั้น คณะกรรมการจะส่งผลการไต่สวนดังกล่าว พร้อมกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะใด ๆ ให้รัฐภาคีที่เกี่ยวข้อง
4. ให้รัฐภาคีที่เกี่ยวข้องยื่นข้อสังเกตต่อคณะกรรมการภายในหกเดือน นับแต่วันที่ได้รับการไต่สวนข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะที่คณะกรรมการส่งให้
5. ให้การไต่สวนดังกล่าวกระทำโดยลับ และให้แสวงหาความร่วมมือของรัฐภาคีในทุกขั้นตอนของกระบวนการไต่สวน

ข้อ 7

1. คณะกรรมการอาจเชิญรัฐภาคีที่เกี่ยวข้องให้รวมรายละเอียดของมาตรการใด ๆ ที่ได้ดำเนินการเพื่อตอบสนองต่อการไต่สวนภายใต้ข้อ 6 ของพิธีสารฉบับนี้ไว้ในรายงานของรัฐภาคีตามข้อ 35 ของอนุสัญญา
2. หากจำเป็น หลังจากสิ้นสุดระยะเวลาหกเดือน ตามที่อ้างถึงในข้อ 6 วรรค 4 คณะกรรมการอาจเชิญให้รัฐภาคีที่เกี่ยวข้องแจ้งมาตรการที่ได้ดำเนินการเพื่อตอบสนองต่อการไต่สวนดังกล่าวให้ตนทราบ

ข้อ 8

ในขณะที่ลงนาม หรือให้สัตยาบัน หรือภาคยานุวัติพิธีสารฉบับนี้ แต่ละรัฐภาคีอาจแถลงไม่ยอมรับอำนาจของคณะกรรมการตามข้อ 6 และข้อ 7

ข้อ 9

ให้เลขาธิการสหประชาชาติเป็นผู้เก็บรักษาพิธีสารฉบับนี้

ข้อ 10

พิธีสารฉบับนี้จะเปิดให้มีการลงนามโดยรัฐและองค์การร่วมตัวระดับภูมิภาคที่ได้ลงนามในอนุสัญญา ที่สำนักงานใหญ่องค์การสหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ก นับแต่วันที่ 30 มีนาคม ค.ศ. 2007

ข้อ 11

พิธีสารฉบับนี้จะต้องได้รับการให้สัตยาบันโดยรัฐที่ได้ลงนามในพิธีสารฉบับนี้ซึ่งได้ให้สัตยาบันหรือได้ภาคยานุวัติอนุสัญญาแล้ว พิธีสารจะต้องได้รับการยืนยันอย่างเป็นทางการโดยองค์การร่วมตัวระดับภูมิภาคที่ได้ลงนามในพิธีสารฉบับนี้และได้ให้การยืนยันอย่างเป็นทางการหรือภาคยานุวัติอนุสัญญาแล้ว พิธีสารจะเปิดให้มีการภาคยานุวัติโดยรัฐหรือองค์การร่วมตัวระดับภูมิภาคใด ๆ ซึ่งได้ให้สัตยาบัน ได้ให้การยืนยันอย่างเป็นทางการหรือได้ภาคยานุวัติอนุสัญญา และยังไม่ได้ลงนามในพิธีสาร

ข้อ 12

1. “องค์การร่วมตัวระดับภูมิภาค” หมายถึง องค์การที่ประกอบด้วย รัฐอธิปไตยของภูมิภาคหนึ่ง ๆ ซึ่งรัฐสมาชิกได้ถ่ายโอนอำนาจที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่อยู่ภายใต้อนุสัญญาและพิธีสารฉบับนี้ให้แก่องค์การร่วมตัวระดับภูมิภาคดังกล่าวแล้ว องค์การต่าง ๆ ดังกล่าวจะต้องประกาศในตราสารยืนยันอย่างเป็นทางการ หรือภาคยานุวัติสาร ถึงขอบอำนาจของตนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่อยู่ภายใต้อนุสัญญาและพิธีสารฉบับนี้ หลังจากนั้น องค์การดังกล่าวจะต้องแจ้งไปยังผู้เก็บรักษาพิธีสารให้ทราบถึงการแก้ไขอันเป็นสาระสำคัญเกี่ยวกับขอบอำนาจของตน

2. การอ้างถึง “รัฐภาคี” ในพิธีสารฉบับนี้จะใช้กับองค์การดังกล่าวภายในขอบเขตจำกัดแห่งอำนาจขององค์การนั้น

3. เพื่อความมุ่งประสงค์แห่งข้อ 13 วรรค 1 และข้อ 15 วรรค 2 ของพิธีสารฉบับนี้ จะไม่นับรวมถึงตราสารใด ๆ ที่ยื่นโดยองค์การร่วมตัวระดับภูมิภาค

4. องค์การร่วมตัวระดับภูมิภาค อาจใช้สิทธิของตนในการลงคะแนนเสียงในการประชุมของรัฐภาคีในเรื่องที่อยู่ในอำนาจของตน โดยจำนวนคะแนนเสียงเท่ากับจำนวนรัฐสมาชิกที่เป็นภาคีของพิธีสารฉบับนี้ องค์การนั้นจะใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงมิได้หากรัฐสมาชิกใดขององค์การนั้นใช้สิทธิของตนและในทางกลับกัน

ข้อ 13

1. โดยขึ้นอยู่กับกรณีผลใช้บังคับของอนุสัญญา พิธีสารฉบับนี้จะมีผลใช้บังคับในวันที่สามสิบหลังจากการมอบสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารฉบับที่สิบ

2. สำหรับแต่ละรัฐหรือองค์การรวมตัวระดับภูมิภาคที่ได้ให้สัตยาบัน ยืนยันอย่างเป็นทางการหรือภาคยานุวัติพิธีสารฉบับนี้หลังจากการมอบตราสารเช่นว่านั้นฉบับที่สิบ พิธีสารจะมีผลใช้บังคับในวันที่สามสิบหลังจากการมอบตราสารเช่นว่านั้นของตน

ข้อ 14

1. ห้ามตั้งข้อสงวนที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่หมายและความมุ่งประสงค์ของพิธีสารฉบับนี้
2. อาจถอนข้อสงวนในเวลาใดก็ได้

ข้อ 15

1. รัฐภาคีใดอาจเสนอข้อแก้ไขต่อพิธีสารฉบับนี้ และยื่นข้อแก้ไขนั้นต่อเลขาธิการสหประชาชาติ เลขาธิการจะแจ้งข้อแก้ไขใด ๆ ที่เสนอมานั้นไปยังบรรดารัฐภาคี พร้อมกับคำร้องขอให้รัฐนั้นแจ้งว่าประสงค์ที่จะให้มีการประชุมรัฐภาคีเพื่อวัตถุประสงค์ในการพิจารณาและตัดสินใจเกี่ยวกับข้อเสนอดังกล่าวหรือไม่ ในกรณีที่ ภายในสี่เดือนนับจากการแจ้งข้อแก้ไขเช่นว่านั้น มีรัฐภาคีจำนวนอย่างน้อยหนึ่งในสาม ประสงค์ที่จะให้มีการประชุมดังกล่าว ให้เลขาธิการเรียกประชุมภายใต้การอุปถัมภ์ของสหประชาชาติ ข้อแก้ไขใด ๆ ที่ได้มีการรับรองโดยเสียงส่วนใหญ่จำนวนสองในสามของรัฐภาคีที่เข้าร่วมและลงคะแนนเสียงจะต้องเสนอโดยเลขาธิการต่อสมัชชาสหประชาชาติเพื่อให้ความเห็นชอบ และหลังจากนั้น จะเสนอต่อรัฐภาคีทั้งปวงเพื่อพิจารณาให้การยอมรับต่อไป

2. ข้อแก้ไขที่ได้มีการรับรองและเห็นชอบตามวรรค 1 ของข้อนี้จะมีผลใช้บังคับในวันที่สามสิบหลังจากตราสารให้การยอมรับที่ได้มอบไว้มีจำนวนถึงสองในสามของจำนวนรัฐภาคี ณ วันที่ได้มีการรับรองข้อแก้ไข หลังจากนั้น ข้อแก้ไขจะมีผลใช้บังคับกับรัฐภาคีใดในวันที่สามสิบหลังจากรัฐภาคีนั้นได้มอบตราสารให้การยอมรับของตน ข้อแก้ไขจะผูกพันเฉพาะบรรดารัฐภาคีที่ได้ให้การยอมรับข้อแก้ไขนั้น

ข้อ 16

รัฐภาคีอาจบอกเลิกพิธีสารฉบับนี้โดยการแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรต่อเลขาธิการสหประชาชาติ การบอกเลิกจะเริ่มมีผลหนึ่งปีหลังจากวันที่เลขาธิการสหประชาชาติได้รับการแจ้ง

ข้อ 17

ตัวบทของพิธีสารฉบับนี้จะต้องจัดให้มีอยู่ในรูปแบบที่สามารถเข้าถึงได้

ข้อ 18

ตัวบทฉบับภาษาอาหรับ จีน อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย และสเปน ของพิธีสารฉบับนี้มีความถูกต้องเท่าเทียมกัน

เพื่อเป็นพยานแก่การนี้ ผู้มีอำนาจเต็มซึ่งลงนามข้างท้ายนี้ ซึ่งได้รับมอบอำนาจโดยถูกต้องจากรัฐบาลของตน ได้ลงนามพิธีสารฉบับนี้